T094 ATĐ 6 (14) Luận A Tỳ Đạt Ma Đại Tỳ Bà Sa Q161-Định Uẩn-Luận về Đắc

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA
QUYEÅN 161

LUAÄN VEÀ ÑAÉC (Phaàn 5)

Vò töông öng Tónh löï thöù nhaát, tieán vaøo (nhaäp) neân noùi laø Vò, hay laø rôøi ra (xuaát) neân noùi laø Vò? Cho ñeán noùi roäng ra. Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Bôûi vì muoán laøm cho ngöôøi hoaøi nghi coù ñöôïc quyeát ñònh, ñoù laø trong luaän Phaåm Loaïi Tuùc noùi. Hoûi: "Tónh löï thöù nhaát laø theá naøo? Ñaùp: Saéc-Thoï-Töôûng-Haønh-Thöùc thieän do Tónh löï thöù nhaát thaâu nhieáp. Hoûi: Cho ñeán Tónh löï thöù tö laø theá naøo? Ñaùp: Saéc-Thoï-Töôûng-Haønh-Thöùc thieän do Tónh löï thöù tö thaâu nhieáp." Ñöøng khieán cho naûy sinh nghi ngôø Tónh löï chæ laø thieän nhö vaäy, muoán hieån baøy veà Tónh löï khoâng phaûi chæ laø thieän, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy, bôûi vì Tónh löï bao goàm thieän-nhieãm oâ vaø voâ phuù voâ kyù. Hoûi: Vò töông öng Tónh löï thöù nhaát, tieán vaøo (nhaäp) neân noùi laø Vò, hay laø rôøi khoûi (xuaát) neân noùi laø Vò? Ñaùp: Ñoái vôùi Vò chuû ñoäng (naêng vò) thì neân noùi laø tieán vaøo, ñoái vôùi Vò thuï ñoäng (sôû vò) thì neân noùi laø rôøi khoûi. Hoûi: Cho ñeán Vò töông öng Phi töôûng phi phi töôûng xöù, tieán vaøo neân noùi laø Vò, hay laø rôøi khoûi neân noùi laø Vò? Ñaùp: Ñoái vôùi Vò chuû ñoäng thì neân noùi laø tieán vaøo, ñoái vôùi Vò thuï ñoäng thì neân noùi laø rôøi khoûi. Trong naøy, AÙi goïi laø Vò, Tam-ma-ñòa goïi laø Tónh löï thöù nhaát..., töùc laø AÙi töông öng, caùc Tam-ma-ñòa goïi laø Vò töông öng Tónh löï-Voâ saéc. Hoûi: Vì sao chæ noùi töông öng vôùi AÙi chöù khoâng phaûi laø phieàn naõo khaùc? Ñaùp: Bôûi vì laø yù cuûa ngöôøi soaïn luaän muoán nhö vaäy, cho ñeán noùi

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 161 181

roäng ra. Hoûi: Coù ngöôøi noùi: Cuõng neân noùi ñeán phieàn naõo khaùc, nghóa laø neân noùi "Höõu thaân kieán töông öng Tónh löï thöù nhaát, tieán vaøo neân noùi laø giöõ laáy (thuû) ngaõ-ngaõ sôû, hay laø rôøi khoûi neân noùi laø giöõ laáy ngaõ-ngaõ sôû? Ñaùp: Ñoái vôùi chuû ñoäng giöõ laáy (naêng thuû) neân noùi laø tieán vaøo, ñoái vôùi thuï ñoäng giöõ laáy (sôû thuû) neân noùi laø rôøi khoûi. Hoûi: Noùi roäng ra cho ñeán Voâ minh töông öng Tónh löï thöù nhaát, tieán vaøo neân noùi laø ngu,

hay laø rôøi khoûi neân noùi laø ngu? Ñaùp: Ñoái vôùi ngu chuû ñoäng (naêng ngu) neân noùi laø tieán vaøo, ñoái vôùi ngu thuï ñoäng (sôû ngu) neân noùi laø rôøi khoûi; cho ñeán Phi töôûng phi phi töôûng xöù noùi cuõng nhö vaäy.” Maø khoâng ñöa ra caùch noùi naøy thì neân bieát laø nghóa naøy coù khaùc. Coù ngöôøi noùi: Trong naøy, neâu ra AÙi laøm cöûa ngoõ, khieán cho bieát phieàn naõo khaùc cuõng vaäy. Coù ngöôøi noùi: Trong naøy, noùi ñeán töông töï, ñoù laø AÙi töông töï vôùi Ñònh chöù khoâng phaûi laø phieàn naõo khaùc. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì Ñònh ñoái vôùi sôû duyeân löu chuyeån noái tieáp nhau, AÙi cuõng nhö vaäy. Laïi nöõa, Ñònh ñoái vôùi sôû duyeân xem xeùt kyõ caøng maø giöõ laáy, AÙi cuõng nhö vaäy. Laïi nöõa, Ñònh ñoái vôùi sôû duyeân buoäc taâm khoâng rôøi xa, AÙi cuõng nhö vaäy. Laïi nöõa, Ñònh ñoái vôùi sôû duyeân thaâu nhieáp tieáp nhaän maø chuyeån, AÙi cuõng nhö vaäy. Laïi nöõa, Ñònh coù theå nuoâi lôùn caùc caên taêng theâm ñaïi chuûng, AÙi cuõng nhö vaäy. Caùc phieàn naõo khaùc khoâng coù töôùng naøy, cho neân khoâng noùi ñeán töông öng. Hoûi: Vò laø AÙi chöù khoâng phaûi laø nhöõng Tónh löï, khoâng neân noùi laø tieán vaøo, bôûi vì ñoái vôùi Ñònh coù noùi laø tieán vaøo; nhöõng Tónh löï laø Ñònh chöù khoâng phaûi laø AÙi, khoâng neân noùi laø Vò, bôûi vì ñoái vôùi AÙi coù noùi laø Vò. Taïi sao hai phaùp laïi cuøng coù ñöôïc teân goïi cuûa nhau? Ñaùp: Bôûi vì hai phaùp naøy laàn löôït chuyeån ñoåi töông öng, laïi cuøng coù ñöôïc teân goïi thì coù gì sai? Nghóa laø Ñònh vaø AÙi töông öng cho neân cuõng coù theå goïi laø Vò, AÙi vaø Ñònh töông öng cho neân cuõng coù theå noùi laø tieán vaøo. Trong naøy, tieán vaøo-rôøi khoûi coù naêm loaïi: 1. Ñòa. 2. Haønh töôùng. 3. Sôû duyeân.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 161 182

4. Taâm khaùc loaïi. 5. Saùt-na. Ñòa tieán vaøo-rôøi khoûi, ñoù laø Tónh löï thöù nhaát Ñaúng voâ giaùn, luùc Tónh löï thöù hai hieän roõ ôû tröôùc maét, goïi laø tieán vaøo Tónh löï thöù hai, rôøi khoûi Tónh löï thöù nhaát; cho ñeán Voâ sôû höõu xöù Ñaúng voâ giaùn, luùc Phi töôûng phi phi töôûng xöù hieän roõ ôû tröôùc maét, goïi laø tieán vaøo Phi töôûng phi phi töôûng xöù, rôøi khoûi Voâ sôû höõu xöù. Nhö tieán vaøo-rôøi khoûi tuøy thuaän vôùi thöù töï, nhö vaäy tieán vaøo-rôøi khoûi ngöôïc laïi vôùi thöù töï, vaø tieán vaøo-rôøi khoûi-vöôït qua tuøy thuaän-ngöôïc laïi vôùi thöù töï cuõng nhö vaäy. Haønh töôùng tieán vaøo-rôøi khoûi, ñoù laø haønh töôùng Voâ thöôøng Ñaúng voâ giaùn, luùc haønh töôùng Khoå hieän roõ ôû tröôùc maét, goïi laø tieán vaøo haønh töôùng Khoå, rôøi khoûi haønh töôùng Voâ thöôøng. Nhöõng haønh töôùng khaùc cuõng nhö vaäy. Sôû duyeân tieán vaøo-rôøi khoûi, ñoù laø Ñònh duyeân vôùi Saéc Ñaúng voâ giaùn, luùc Ñònh duyeân vôùi Thoï hieän roõ ôû tröôùc maét, goïi laø tieán vaøo Ñònh duyeân vôùi Thoï, rôøi khoûi Ñònh duyeân vôùi Saéc. Ñònh duyeân vôùi phaùp khaùc cuõng nhö vaäy. Taâm khaùc loaïi tieán vaøo-rôøi khoûi, ñoù laø taâm cuûa coõi Duïc Ñaúng voâ giaùn, luùc taâm cuûa coõi Saéc hoaëc laø taâm khoâng heä thuoäc hieän roõ ôû tröôùc maét, goïi laø tieán vaøo taâm cuûa coõi Saéc hoaëc laø taâm khoâng heä thuoäc, rôøi khoûi taâm cuûa coõi Duïc. Taâm cuûa coõi Saéc… noùi cuõng nhö vaäy. Nhö taâm cuûa coõi Duïc…, taâm Hoïc… cuõng nhö vaäy, taâm thieän… khaùc tuøy theo thích hôïp cuõng nhö vaäy. Saùt-na tieán

vaøo-rôøi khoûi, ñoù laø saùt-na thöù nhaát Ñaúng voâ giaùn, luùc saùt-na thöù hai hieän roõ ôû tröôùc maét, goïi laø tieán vaøo saùt-na thöù hai, rôøi khoûi saùt-na thöù nhaát. Saùt-na khaùc cuõng nhö vaäy. Trong naêm loaïi tieán vaøo-rôøi khoûi, ôû ñaây döïa vaøo saùt-na tieán vaøo- rôøi khoûi maø soaïn luaän. Ñoái vôùi Vò chuû ñoäng neân noùi laø tieán vaøo, ñoái vôùi Vò thuï ñoäng neân noùi laø rôøi khoûi. Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Trong naøy noùi Vò töông öng Ñònh, luùc löu chuyeån noái tieáp nhau hieän roõ ôû tröôùc maét, ñeàu duøng saùt-na tröôùc laøm Vò thuï ñoäng bôûi vì laø sôû duyeân, saùt-na sau laøm Vò chuû ñoäng bôûi vì laø naêng duyeân. Ñoái vôùi Vò chuû ñoäng neân noùi laø tieán vaøo, nghóa laø nhöõng saùt-na sau, luùc Vò töông öng Tónh löï-Voâ saéc hieän roõ ôû tröôùc maét, goïi laø ñoái vôùi Vò chuû ñoäng ñaõ tieán vaøo, cho neân ñoái vôùi phaàn vò ñaõ khôûi leân môùi trôû thaønh Vò chuû ñoäng. Ñoái vôùi Vò thuï ñoäng neân noùi laø rôøi khoûi, nghóa laø nhöõng saùt-na

tröôùc, luùc Vò töông öng Tónh löï-Voâ saéc ñaõ taøn luïi maát ñi, goïi laø ñoái vôùi Vò thuï ñoäng ñaõ rôøi khoûi, cho neân ñoái vôùi phaàn vò ñaõ dieät ñi môùi trôû thaønh Vò thuï ñoäng. Hoûi: AÙi töông öng Ñònh coù theå duyeân vôùi ba ñôøi, vì sao chæ noùi laø duyeân vôùi quaù khöù? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Ñaây laø döïa vaøo phaàn nhieàu maø noùi, nghóa laø phaùp cuûa loaøi höõu tình voán nhö vaäy, bôûi vì phaàn nhieàu duyeân vôùi caûnh thuaän ñaõ töøng thoï nhaän maø sinh ra Vò cuûa AÙi. Coù ngöôøi noùi: Ñònh quaù khöù ôû trong söï noái tieáp nhau ñaõ laøm nhieàu lôïi ích, Ñònh hieän taïi töø ñoù maø khôûi leân theo ñuoåi löu luyeán sinh ra AÙi. Coù ngöôøi noùi: Trong naøy döïa vaøo Ñònh tieán vaøo-rôøi ra maø laøm thaønh hoûi-ñaùp, Ñònh vò lai chöa goïi laø tieán vaøo-rôøi ra, Ñònh hieän taïi goïi laø tieán vaøo-chöa goïi laø rôøi ra, Ñònh quaù khöù goïi laø tieán vaøo ñaõ rôøi ra. Nay muoán hieån baøy veà phaàn vò ñaõ rôøi ra maø sinh AÙi, cho neân chæ noùi laø duyeân vôùi quaù khöù. Coù Sö khaùc noùi: Trong naøy noùi Ñònh thanh tònh(tònh ñònh) khoâng giaùn ñoaïn khôûi leân Vò töông öng Ñònh, Ñònh thanh tònh laøm Vò thuï ñoäng bôûi vì laø sôû duyeân; Vò töông öng Ñònh laø Vò chuû ñoäng bôûi vì laø naêng duyeân. Coøn laïi noùi nhö tröôùc. Lôøi bình: Neân bieát caùch noùi thöù nhaát laø hôïp lyù, bôûi vì trong naøy tieán vaøo-rôøi khoûi ñeàu döïa theo Vò vaø Ñònh maø soaïn luaän. Caùc Vò töông öng Tónh löï thöù nhaát ñeàu laø höõu phuù voâ kyù chaêng? Cho ñeán noùi roäng ra. Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Vaên tröôùc chæ noùi ñeán AÙi töông öng Ñònh, nay muoán hieån baøy veà Ñònh cuõng töông öng vôùi nhöõng phieàn naõo khaùc, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Hoûi: Caùc Vò töông öng Tónh löï thöù nhaát ñeàu laø höõu phuù voâ kyù chaêng? Giaû söû höõu phuù voâ kyù thì Tónh löï thöù nhaát ñeàu laø Vò töông öng chaêng? Ñaùp: Caùc Vò töông öng Tónh löï thöù nhaát ñeàu laø höõu phuù voâ kyù. Coù luùc höõu phuù voâ kyù maø Tónh löï thöù nhaát khoâng phaûi laø Vò töông öng, ñoù laø tröø ra AÙi, coøn laïi phieàn naõo khaùc hieän roõ tröôùc maét. Hoûi: Cho ñeán caùc Vò töông öng Phi töôûng phi phi töôûng xöù ñeàu laø höõu phuù voâ kyù chaêng? Giaû söû höõu phuù voâ kyù thì Phi töôûng phi phi töôûng xöù ñeàu laø Vò töông öng chaêng? Ñaùp: Caùc Vò töông öng

Phi töôûng phi phi töôûng xöù ñeàu laø höõu phuù voâ kyù. Coù luùc höõu phuù voâ kyù maø Phi töôûng phi phi töôûng xöù khoâng phaûi

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 161 184

laø Vò töông öng, ñoù laø tröø ra AÙi, coøn laïi phieàn naõo khaùc hieän roõ tröôùc maét. Trong naøy, Vò töông öng Tónh löï-Voâ saéc ñeàu laø höõu phuù voâ kyù, bôûi vì coù theå ngaên caûn Thaùnh ñaïo vaø gia haïnh cuûa Thaùnh ñaïo, cho neân goïi laø höõu phuù; khoâng daãn ñeán quaû dò thuïc, cho neân goïi laø voâ kyù. Coøn laïi phieàn naõo khaùc, ñoù laø Kieán-Nghi-Maïn-Voâ minh. Nhöõng phieàn naõo naøy cuøng vôùi Tónh löï-Voâ saéc khoâng nhieãm oâ, laàn löôït chuyeån ñoåi noái tieáp nhau maø hieän roõ ôû tröôùc maét, khieán cho Sö Du-giaø goïi laø AÙi cuûa Tónh löï treân, Kieán cuûa Tónh löï treân, Nghi cuûa Tónh löï treân, Maïn cuûa Tónh löï treân; cuõng coù nghóa töông öng cuøng nhöõng Trieàn-Tuøy phieàn naõo-Caáu khaùc, nhöng bôûi vì phieàn naõo maïnh hôn cho neân chæ noùi ñeán phieàn naõo. Hoûi: Coù theå coù luùc khoâng tieán vaøo Tónh löï thöù nhaát, maø tieán vaøo Tónh löï thöù hai chaêng? Ñaùp: Tieán vaøo. Hoûi: Cho ñeán coù theå coù luùc khoâng tieán vaøo Voâ sôû höõu xöù, maø tieán vaøo Phi töôûng phi phi töôûng xöù chaêng? Ñaùp: Tieán vaøo. Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Bôûi vì muoán laøm cho ngöôøi nghi coù ñöôïc quyeát ñònh. Nhö luaän Phaåm Loaïi Tuùc noùi: “Thöù nhaát, ñoù laø tuøy thuaän theo thöù töï, bôûi vì trong chuoãi lieân hôïp noái tieáp nhau, soá aáy laøm thöù nhaát. Laïi nöõa, tuøy thuaän theo thöù töï, bôûi vì trong chuoãi lieân hôïp noái tieáp nhau, luùc tieán vaøo caùc Ñònh thì phaùp naøy laø ñaàu tieân.” Trong caùc kinh cuõng noùi chín Ñònh theo thöù töï. Coù ngöôøi sinh ra nghi ngôø nhö vaäy: Neáu khoâng tieán vaøo Tónh löï thöù nhaát..., thì khoâng coù theå tieán vaøo Tónh löï thöù hai... Nay muoán laøm cho ngöôøi aáy sinh ra caùch hieåu quyeát ñònh, khoâng tieán vaøo Tónh löï thöù nhaát..., cuõng coù theå tieán vaøo Tónh löï thöù hai..., cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Hoûi: Coù theå coù luùc khoâng tieán vaøo Tónh löï thöù nhaát, maø tieán vaøo Tónh löï thöù hai chaêng? Ñaùp: Tieán vaøo. Theá naøo laø tieán vaøo? Ñoù laø töø Ñònh Vò chí, hoaëc laø Tónh löï trung gian, hoaëc laø Caän phaàn Tónh löï thöù hai, hoaëc laø Tónh löï thöù hai, hoaëc laø Caän phaàn Tónh löï thöù ba, hoaëc laø Tónh löï thöù ba, hoaëc laø Tónh löï thöù tö Ñaúng voâ giaùn, Tónh löï thöù hai hieän roõ ôû tröôùc maét. Trong naøy coù ngöôøi noùi: Taâm thieän cuûa coõi Duïc Ñaúng voâ giaùn, chæ coù theå tieán vaøo Ñònh Vò chí. Coù ngöôøi noùi: Cuõng coù theå tieán vaøo Tónh löï thöù nhaát. Coù ngöôøi noùi: Cuõng coù theå tieán vaøo Tónh löï trung gian.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 161 185

Toân giaû Taêng-giaø-phieät-toâ noùi raèng: “Cuõng coù theå tieán vaøo Tónh löï thöù hai, nhö ngöôøi vöôït qua Ñònh, töø Tónh löï thöù nhaát Ñaúng voâ giaùn, vöôït qua Tónh löï thöù hai, tieán vaøo Tónh löï thöù ba. Nhö vaäy cuõng thuaän theo töø taâm thieän cuûa coõi Duïc Ñaúng voâ giaùn, vöôït qua Tónh löï thöù nhaát, tieán vaøo Tónh löï thöù hai.” Caùch noùi naøy khoâng hôïp lyù, bôûi vì taâm thieän cuûa coõi Duïc khoâng phaûi laø taâm cuûa Ñònh, cho neân khoâng theå naøo noùi laø theá löïc cuûa

taâm aáy gioáng nhö taâm cuûa caùc Ñònh. Hoûi: Coù theå coù luùc khoâng tieán vaøo Tónh löï thöù hai, maø tieán vaøo Tónh löï thöù ba chaêng? Ñaùp: Tieán vaøo. Hoûi: Theá naøo laø tieán vaøo? Ñaùp: Ñoù laø töø Tónh löï thöù nhaát, hoaëc laø Caän phaàn Tónh löï thöù ba, hoaëc laø Tónh löï thöù ba, hoaëc laø Caän phaàn Tónh löï thöù tö, hoaëc laø Tónh löï thöù tö, hoaëc laø Khoâng voâ bieân xöù. Coù ngöôøi noùi: Cuõng töø Caän phaàn Tónh löï thöù hai Ñaúng voâ giaùn, Tónh löï thöù ba hieän roõ ôû tröôùc maét. Hoûi: Coù theå coù luùc khoâng tieán vaøo Tónh löï thöù ba, maø tieán vaøo Tónh löï thöù tö chaêng? Ñaùp: Tieán vaøo. Theá naøo laø tieán vaøo? Ñoù laø töø Tónh löï thöù hai, hoaëc laø Caän phaàn Tónh löï thöù tö, hoaëc laø Tónh löï thöù tö, hoaëc laø Caän phaàn Khoâng voâ bieân xöù, hoaëc laø Khoâng voâ bieân xöù, hoaëc laø Thöùc voâ bieân xöù. Coù ngöôøi noùi: Cuõng töø Caän phaàn Tónh löï thöù ba Ñaúng voâ giaùn, Tónh löï thöù tö hieän roõ ôû tröôùc maét. Hoûi: Nhö vaäy cho ñeán coù theå coù luùc khoâng tieán vaøo Voâ sôû höõu xöù, maø tieán vaøo Phi töôûng phi phi töôûng xöù chaêng? Ñaùp: Tieán vaøo. Theá naøo laø tieán vaøo? Ñoù laø töø Thöùc voâ bieân xöù, hoaëc laø Caän phaàn Phi töôûng phi phi töôûng xöù, hoaëc laø Phi töôûng phi phi töôûng xöù. Coù ngöôøi noùi: Cuõng töø Caän phaàn Voâ sôû höõu xöù Ñaúng voâ giaùn, Phi töôûng phi phi töôûng xöù hieän roõ ôû tröôùc maét. Trong naøy ngaên chaën saùt-na, khoâng ngaên chaën noái tieáp nhau, khoâng ngaên chaën phaàn vò, khoâng ngaên chaën Chuùng ñoàng phaàn, khoâng ngaên chaën töø voâ thæ ñeán nay. Nghóa laø saùt-na tröôùc tieán vaøo Ñònh naøy, khoâng tieán vaøo Ñònh kia, bôûi vì khoâng phaûi laø nhöõng saùt-na khaùc cuõng chöa töøng tieán vaøo, cho neân ñoái vôùi noái tieáp nhau... ôû ñaây khoâng ngaên chaën. Döïa vaøo nghóa lyù naøy neân bieát cuõng coù ngaên chaën hai-ngaên chaën

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 161 186

ba, cho ñeán ngaên chaën baûy. Hoûi: Coù theå coù luùc khoâng tieán vaøo Tónh löï thöù nhaát-thöù hai, maø tieán vaøo Tónh löï thöù ba chaêng? Ñaùp: Tieán vaøo. Ñoù laø döïa vaøo Ñònh Vò chí, lìa nhieãm cuûa coõi Duïc cho ñeán lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù hai, maïng chung sinh ñeán Tónh löï thöù ba, hoaëc laø töø ñòa treân cheát ñi sinh ñeán Tónh löï thöù ba, ngay nôi aáy Tónh löï thöù ba hieän roõ ôû tröôùc maét. Hoûi: Cho ñeán coù theå coù luùc khoâng tieán vaøo boán Tónh löï-ba Voâ saéc, maø tieán vaøo Phi töôûng phi phi töôûng xöù chaêng? Ñaùp: Tieán vaøo. Ñoù laø döïa vaøo Ñònh Vò chí, lìa nhieãm cuûa coõi Duïc cho ñeán lìa nhieãm cuûa Voâ sôû höõu xöù, maïng chung sinh ñeán Phi töôûng phi phi töôûng xöù, ngay nôi aáy Ñònh cuûa Phi töôûng phi phi töôûng xöù hieän roõ ôû tröôùc maét. Ñaây laø döïa vaøo ngaên chaën saùt-na cho ñeán ngaên chaën Chuùng ñoàng phaàn, khoâng ngaên chaën töø voâ thæ ñeán nay. Noùi ñeán ñieàu aáy coù luùc cuõng khoâng ngaên chaën Chuùng ñoàng phaàn, hoaëc laø cuõng khoâng ngaên chaën phaàn vò, nghóa cuõng khoâng coù gì traùi ngöôïc, thuaän theo noùi nhö tröôùc. Hoûi: Coù theå coù luùc khoâng tieán vaøo Tónh löï thöù nhaát, maø sinh ñeán coõi Phaïm Theá chaêng? Ñaùp: Sinh ñeán. Hoûi: Cho ñeán coù theå coù luùc khoâng tieán vaøo Phi töôûng phi phi töôûng xöù, maø sinh ñeán Phi töôûng phi phi töôûng xöù chaêng? Ñaùp: Sinh ñeán. Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Bôûi vì muoán laøm cho ngöôøi nghi coù ñöôïc quyeát

ñònh. Nhö trong kinh noùi: “Tröôùc ôû nôi naøy tieán vaøo Ñònh, sau ñöôïc sinh vaøo nôi aáy…” Coù ngöôøi sinh ra nghi ngôø: Caàn phaûi tieán vaøo Ñònh cuûa nôi aáy thì môùi ñöôïc sinh vaøo nôi aáy. Bôûi vì caàn phaûi laøm cho moái nghi naøy ñöôïc quyeát ñònh, hieån baøy tuy khoâng tieán vaøo Ñònh cuûa nôi aáy nhöng cuõng ñöôïc sinh vaøo nôi aáy, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì kinh noùi neân hieåu theá naøo? Ñaùp: Coù nhöõng höõu tình tröôùc tieán vaøo Ñònh cuûa nôi aáy, sau ñöôïc sinh vaøo nôi aáy; coù nhöõng höõu tình khoâng tieán vaøo Ñònh cuûa nôi aáy, maø cuõng sinh vaøo nôi aáy. Trong kinh noùi veà ngöôøi tieán vaøo Ñònh maø sinh ñeán nôi aáy, A-tyø-ñaït-ma noùi veà ngöôøi khoâng tieán vaøo Ñònh maø sinh ñeán nôi aáy, nhö vaäy thì hai caùch noùi deã daøng thoâng hieåu. Hoûi: Neáu khoâng tieán vaøo Ñònh cuûa nôi aáy maø cuõng ñöôïc sinh vaøo nôi aáy, thì taïi sao Ñöùc Theá Toân chæ noùi tieán vaøo Ñònh-sinh vaøo nôi aáy?

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 161 187

Ñaùp: Bôûi vì coù caùc ngoaïi ñaïo cho raèng Phaïm Thieân... khoâng phaûi laø tu Ñònh maø ñaït ñöôïc, cho neân Ñöùc Theá Toân noùi tröôùc ôû nôi naøy tieán vaøo Ñònh sau môùi sinh vaøo nôi aáy, khieán cho quyeát ñònh tin raèng Quaû do Nhaân maø ñaït ñöôïc. Laïi nöõa, coù caùc höõu tình ñaém say chuùt ít duïc laïc cuûa hieän taïi, khoâng thích quaû lìa duïc thuø thaéng cuûa töông lai, Ñöùc Theá Toân vì ñieàu aáy maø cheâ traùch duïc laïc-ca ngôïi quaû lìa duïc, höõu tình aáy nghe roài vui möøng thænh caàu noùi veà nhaân cuûa quaû aáy, Ñöùc Phaät vì hoï maø noùi laø tröôùc tieán vaøo Ñònh cuûa nôi aáy, sau sinh vaøo nôi aáy. Laïi nöõa, coù caùc höõu tình nghe noùi veà quaû lìa duïc thuø thaéng cuûa coõi treân, khoâng sinh taâm tin hieåu, yù Ñöùc Phaät muoán hieån baøy neáu coù theå tieán vaøo Ñònh caên baûn cuûa nôi aáy thì hieän taïi thoï nhaän nieàm vui thuø thaéng, ñeå bieát raèng quaû aáy thaät laø vi dieäu thuø thaéng, cho neân Ñöùc Phaät vì hoï maø noùi laø tröôùc ôû nôi naøy tieán vaøo Ñònh, sau ñöôïc sinh vaøo nôi aáy. Laïi nöõa, coù Sö Du-giaø coù theå tieán vaøo Ñònh aáy, tuy thích sinh vaøo nôi aáy, maø hieän taïi khoâng tieán vaøo, Ñöùc Phaät vì vaäy maø noùi tröôùc ôû nôi naøy tieán vaøo Ñònh, sau môùi sinh vaøo nôi aáy. Laïi nöõa, coù Sö Du-giaø tuy chaùn ngaùn noãi khoå cuûa coõi Duïc, caàu nieàm vui lìa duïc, maø ñoái vôùi phaùp lìa duïc laïi löôøi nhaùc khoâng tu, Ñöùc Phaät vì vaäy maø noùi tröôùc ôû nôi naøy tieán vaøo Ñònh, sau sinh vaøo nôi aáy. Hoûi: Coù theå coù luùc khoâng tieán vaøo Tónh löï thöù nhaát, maø sinh ñeán coõi Phaïm Theá chaêng? Ñaùp: Sinh ñeán. Theá naøo laø sinh ñeán? Ñoù laø döïa vaøo Ñònh Vò chí lìa nhieãm cuûa coõi Duïc, cuoái cuøng laø ñaïo giaûi thoaùt, vaø sau ñoù khoâng tieán vaøo Tónh löï thöù nhaát, luùc aáy neáu chöa lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù nhaát maø maïng chung, thì nhaát ñònh seõ sinh ñeán coõi Phaïm Theá; hoaëc laø ôû ñòa treân cheát ñi sinh vaøo trong coõi trôøi aáy. Hoûi: Khoâng khôûi leân Ñònh cuûa nôi aáy thì laøm sao sinh ñeán nôi aáy, bôûi vì khoâng coù nhaân dò thuïc? Ñaùp: Bôûi vì nghieäp thuaän theo ñôøi keá tieáp thöù hai thoï nhaän laøm nhaân dò thuïc, cho neân ñöôïc sinh ñeán nôi aáy. Hoûi: Coù theå coù luùc khoâng tieán vaøo Tónh löï thöù hai, maø sinh ñeán coõi Cöïc Quang Tònh chaêng? Ñaùp: Sinh ñeán. Theá naøo laø sinh ñeán? Ñoù laø döïa vaøo Ñònh Vò chí- Tónh löï thöù nhaát, Tónh löï trung

gian, Caän phaàn Tónh löï thöù hai, tuøy theo moät nôi lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù nhaát, khoâng tieán vaøo Tónh löï thöù hai, luùc aáy neáu chöa lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù hai maø maïng chung, thì nhaát ñònh seõ sinh ñeán coõi Cöïc Quang Tònh; hoaëc laø ôû ñòa treân cheát ñi sinh vaøo

trong coõi trôøi aáy. Hoûi: Coù theå coù luùc khoâng tieán vaøo Tónh löï thöù ba, maø sinh ñeán coõi Bieán Tònh chaêng? Ñaùp: Sinh ñeán. Theá naøo laø sinh ñeán? Ñoù laø döïa vaøo Ñònh Vò chí- Tónh löï thöù nhaát, Tónh löï trung gian, Tónh löï thöù hai, Caän phaàn tónh löï thöù ba, tuøy theo moät nôi lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù hai, khoâng tieán vaøo Tónh löï thöù ba, luùc aáy neáu chöa lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù ba maø maïng chung, thì nhaát ñònh seõ sinh ñeán coõi Bieán Tònh; hoaëc laø ôû ñòa treân cheát ñi sinh vaøo trong coõi trôøi aáy. Hoûi: Nhö vaäy cho ñeán coù theå coù luùc khoâng tieán vaøo Phi töôûng phi phi töôûng xöù, maø sinh ñeán Phi töôûng phi phi töôûng xöù chaêng? Ñaùp: Sinh ñeán. Theá naøo laø sinh ñeán? Ñoù laø döïa vaøo Ñònh Vò chí cho ñeán Voâ sôû höõu xöù, tuøy theo moät nôi lìa nhieãm cuûa Voâ sôû höõu xöù, chöa lìa nhieãm cuûa ñòa treân, khoâng tieán vaøo Phi töôûng phi phi töôûng xöù maø maïng chung, thì nhaát ñònh seõ sinh ñeán Phi töôûng phi phi töôûng xöù. Trong naøy ngaên chaën saùt-na, ngaên chaën noái tieáp nhau, ngaên chaën phaàn vò, ngaên chaën Chuùng ñoàng phaàn, khoâng ngaên chaën töø voâ thæ ñeán nay. Neáu ñaït ñöôïc Tónh löï thöù nhaát chöù khoâng phaûi laø Tónh löï thöù hai, thì luùc aáy maïng chung sinh veà nôi naøo? Cho ñeán noùi roäng ra. Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Bôûi vì muoán laøm cho ngöôøi nghi coù ñöôïc quyeát ñònh. Nhö Ñöùc Theá Toân noùi: “Tyø kheo neân bieát! Ta noùi döïa vaøo Tónh löï thöù nhaát coù theå tröø heát caùc laäu, döïa vaøo Tónh löï thöù hai cho ñeán Voâ sôû höõu xöù coù theå tröø heát caùc laäu.” Ñöøng coù sinh loøng nghi ngôø laø chæ döïa vaøo Ñònh caên baûn môùi coù theå tröø heát caùc laäu, chöù khoâng phaûi laø Ñònh Vò chí… Bôûi vì laøm cho moái nghi naøy ñöôïc quyeát ñònh, hieån baøy döïa vaøo chín ñòa ñeàu coù theå tröø heát caùc laäu, ñoù laø baûy ñòa Caên baûn-Vò chí-Trung gian, tröø ra ñòa Caän phaàn, tuy khoâng coù theå tröø heát maø cuõng coù theå ñoaïn döùt, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Nhöng ñaït ñöôïc coù hai loaïi: 1. Hieän tieàn ñaït ñöôïc. 2. Thaønh töïu ñaït ñöôïc. Trong naøy döïa vaøo hieän tieàn ñaït ñöôïc maø soaïn luaän. Hoûi: Neáu ñaït ñöôïc Tónh löï thöù nhaát chöù khoâng phaûi laø Tónh löï thöù hai, thì luùc aáy maïng chung sinh veà nôi naøo? Ñaùp: Hoaëc laø coõi Phaïm Theá, hoaëc laø coõi Cöïc Quang Tònh, hoaëc laø coõi Bieán Tònh, hoaëc laø coõi Quaûng Quaû, hoaëc laø Khoâng voâ bieân xöù, hoaëc

laø Thöùc voâ bieân xöù, hoaëc laø Voâ sôû höõu xöù, hoaëc laø Phi töôûng phi phi töôûng xöù, hoaëc laø khoâng coù nôi choán. Ñoù laø hieän tieàn ñaït ñöôïc Tónh löï thöù nhaát chöù khoâng phaûi laø Tónh löï thöù hai, quyeát ñònh ñaõ lìa nhieãm cuûa coõi Duïc, maø ñòa treân thì khoâng nhaát ñònh. Trong ñoù neáu chöa lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù nhaát, thì luùc aáy maïng chung sinh ñeán coõi Phaïm Theá. Neáu

döïa vaøo Ñònh Vò chí, hoaëc laø Tónh löï thöù nhaát, hoaëc laø Tónh löï trung gian, hoaëc laø Caän phaàn Tónh löï thöù hai, tuøy theo moät nôi lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù nhaát, cuoái cuøng laø ñaïo giaûi thoaùt, vaø sau ñoù khoâng tieán vaøo Tónh löï thöù hai, chöa lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù hai, luùc aáy maïng chung sinh ñeán coõi Cöïc Quang Tònh. Ngay nôi aáy neáu döïa vaøo Ñònh Vò chí, Tónh löï thöù nhaát, Tónh löï trung gian, tuøy theo moät nôi lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù hai, chöa lìa nhieãm cuûa ñòa treân, thì luùc aáy maïng chung sinh ñeán coõi Bieán Tònh. Neáu vaãn döïa vaøo ba ñòa tröôùc, tuøy theo moät nôi lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù ba, chöa lìa nhieãm cuûa ñòa treân, thì luùc aáy maïng chung sinh ñeán coõi Quaûng Quaû. Nhö vaäy cho ñeán neáu vaãn döïa vaøo ba ñòa tröôùc, tuøy theo moät nôi lìa nhieãm cuûa Phi töôûng phi phi töôûng xöù, thì luùc aáy maïng chung khoâng coù nôi sinh ñeán, bôûi vì ñaõ lìa nhieãm cuûa ba coõi. Hoûi: Neáu ñaït ñöôïc Tónh löï thöù hai chöù khoâng phaûi laø Tónh löï thöù ba, thì luùc aáy maïng chung sinh veà nôi naøo? Ñaùp: Hoaëc laø coõi Cöïc Quang Tònh, hoaëc laø coõi Bieán Tònh, cho ñeán hoaëc laø Phi töôûng phi phi töôûng xöù, hoaëc laø khoâng coù nôi choán. Ñoù laø hieän tieàn ñaït ñöôïc Tónh löï thöù hai chöù khoâng phaûi laø Tónh löï thöù ba, quyeát ñònh ñaõ lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù nhaát, maø ñòa treân thì khoâng nhaát ñònh. Trong ñoù neáu chöa lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù hai, thì luùc aáy maïng chung sinh ñeán coõi Cöïc Quang Tònh. Neáu döïa vaøo Ñònh Vò chí, Tónh löï thöù nhaát, Tónh löï trung gian, Tónh löï thöù hai, Caän phaàn Tónh löï thöù ba, tuøy theo moät nôi lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù hai, khoâng tieán vaøo Tónh löï thöù ba, chöa lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù ba, luùc aáy maïng chung sinh ñeán coõi Bieán Tònh. Ngay nôi aáy neáu döïa vaøo Ñònh Vò chí, Tónh löï thöù nhaát, Tónh löï trung gian, Tónh löï thöù hai, tuøy theo moät nôi lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù ba, chöa lìa nhieãm cuûa ñòa treân, thì luùc aáy maïng chung sinh ñeán coõi Quaûng Quaû. Neáu vaãn döïa vaøo boán ñòa tröôùc, tuøy theo moät nôi lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù tö, chöa lìa nhieãm cuûa ñòa treân, thì luùc aáy maïng chung sinh

ñeán Khoâng voâ bieân xöù. Nhö vaäy cho ñeán neáu vaãn döïa vaøo boán ñòa tröôùc, tuøy theo moät nôi lìa nhieãm cuûa Phi töôûng phi phi töôûng xöù, thì luùc aáy maïng chung khoâng coù nôi sinh ñeán. Hoûi: Neáu ñaït ñöôïc Tónh löï thöù ba chöù khoâng phaûi laø Tónh löï thöù tö, thì luùc aáy maïng chung sinh veà nôi naøo? Ñaùp: Hoaëc laø coõi Bieán Tònh, hoaëc laø coõi Quaûng Quaû, cho ñeán hoaëc laø Phi töôûng phi phi töôûng xöù, hoaëc laø khoâng coù nôi choán. Ñoù laø hieän tieàn ñaït ñöôïc Tónh löï thöù ba chöù khoâng phaûi laø Tónh löï thöù tö, quyeát ñònh ñaõ lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù hai, maø ñòa treân thì khoâng nhaát ñònh. Trong ñoù neáu chöa lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù ba, thì luùc aáy maïng chung sinh ñeán coõi Bieán Tònh. Neáu döïa vaøo Ñònh Vò chí, cho ñeán Tónh löï thöù ba, tuøy theo moät nôi lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù ba, chöa lìa nhieãm cuûa ñòa treân, thì luùc aáy maïng chung sinh ñeán coõi Quaûng Quaû. Neáu vaãn döïa vaøo naêm ñòa tröôùc, tuøy theo moät nôi lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù tö, chöa lìa nhieãm cuûa ñòa treân, thì luùc aáy maïng chung sinh ñeán Khoâng voâ bieân xöù. Nhö vaäy cho ñeán neáu vaãn döïa vaøo naêm

ñòa tröôùc, tuøy theo moät nôi lìa nhieãm cuûa Phi töôûng phi phi töôûng xöù, thì luùc aáy maïng chung khoâng coù nôi sinh ñeán. Hoûi: Neáu ñaït ñöôïc Tónh löï thöù tö chöù khoâng phaûi laø Khoâng voâ bieân xöù, thì luùc aáy maïng chung sinh veà nôi naøo? Ñaùp: Hoaëc laø coõi Quaûng Quaû, cho ñeán hoaëc laø Phi töôûng phi phi töôûng xöù, hoaëc laø khoâng coù nôi choán. Ñoù laø hieän tieàn ñaït ñöôïc Tónh löï thöù tö chöù khoâng phaûi laø Khoâng voâ bieân xöù, quyeát ñònh ñaõ lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù ba, maø ñòa treân thì khoâng nhaát ñònh. Trong ñoù neáu chöa lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù tö, thì luùc aáy maïng chung sinh ñeán coõi Quaûng Quaû. Neáu döïa vaøo Ñònh Vò chí, cho ñeán Tónh löï thöù tö, tuøy theo moät nôi lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù tö, chöa lìa nhieãm cuûa ñòa treân, thì luùc aáy maïng chung sinh ñeán Khoâng voâ bieân xöù. Neáu vaãn döïa vaøo saùu ñòa tröôùc, tuøy theo moät nôi lìa nhieãm cuûa Khoâng voâ bieân xöù, chöa lìa nhieãm cuûa ñòa treân, thì luùc aáy maïng chung sinh ñeán Thöùc voâ bieân xöù. Nhö vaäy cho ñeán neáu vaãn döïa vaøo saùu ñòa tröôùc, tuøy theo moät nôi lìa nhieãm cuûa Phi töôûng phi phi töôûng xöù, thì luùc aáy maïng chung sinh ñeán Khoâng voâ bieân xöù.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 161 191

Hoûi: Neáu ñaït ñöôïc Khoâng voâ bieân xöù chöù khoâng phaûi laø Thöùc voâ bieân xöù, thì luùc aáy maïng chung sinh veà nôi naøo? Ñaùp: Hoaëc laø Khoâng voâ bieân xöù, cho ñeán hoaëc laø khoâng coù nôi choán. Ñoù laø hieän tieàn ñaït ñöôïc Khoâng voâ bieân xöù chöù khoâng phaûi laø Thöùc voâ bieân xöù, quyeát ñònh ñaõ lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù tö, maø ñòa treân thì khoâng nhaát ñònh. Trong ñoù neáu chöa lìa nhieãm cuûa Khoâng voâ bieân xöù, thì luùc aáy maïng chung sinh ñeán Khoâng voâ bieân xöù. Neáu döïa vaøo Ñònh Vò chí, cho ñeán Khoâng voâ bieân xöù, tuøy theo moät nôi lìa nhieãm cuûa Khoâng voâ bieân xöù, chöa lìa nhieãm cuûa ñòa treân, thì luùc aáy maïng chung sinh ñeán Thöùc voâ bieân xöù. Nhö vaäy cho ñeán neáu vaãn döïa vaøo baûy ñòa tröôùc, tuøy theo moät nôi lìa nhieãm cuûa Phi töôûng phi phi töôûng xöù, thì luùc aáy maïng chung khoâng coù nôi sinh ñeán. Hoûi: Neáu ñaït ñöôïc Thöùc voâ bieân xöù chöù khoâng phaûi laø Voâ sôû höõu xöù, thì luùc aáy maïng chung sinh veà nôi naøo? Ñaùp: Hoaëc laø Thöùc voâ bieân xöù, cho ñeán hoaëc laø khoâng coù nôi choán. Ñoù laø hieän tieàn ñaït ñöôïc Thöùc voâ bieân xöù chöù khoâng phaûi laø Voâ sôû höõu xöù, quyeát ñònh ñaõ lìa nhieãm cuûa Khoâng voâ bieân xöù, maø ñòa treân thì khoâng nhaát ñònh. Trong ñoù neáu chöa lìa nhieãm cuûa Thöùc voâ bieân xöù, thì luùc aáy maïng chung sinh ñeán Thöùc voâ bieân xöù. Neáu döïa vaøo Ñònh Vò chí, cho ñeán Thöùc voâ bieân xöù, tuøy theo moät nôi lìa nhieãm cuûa Thöùc voâ bieân xöù, chöa lìa nhieãm cuûa ñòa treân, thì luùc aáy maïng chung sinh ñeán Voâ sôû höõu xöù. Nhö vaäy cho ñeán neáu vaãn döïa vaøo taùm ñòa tröôùc, tuøy theo moät nôi lìa nhieãm cuûa Phi töôûng phi phi töôûng xöù, thì luùc aáy maïng chung khoâng coù nôi sinh ñeán. Hoûi: Neáu ñaït ñöôïc Voâ sôû höõu xöù chöù khoâng phaûi laø Phi töôûng phi phi töôûng xöù, thì luùc aáy maïng chung sinh veà nôi naøo? Ñaùp: Hoaëc laø Voâ sôû höõu xöù, cho ñeán hoaëc laø khoâng coù nôi choán. Ñoù laø hieän tieàn ñaït ñöôïc Voâ sôû höõu xöù chöù khoâng phaûi laø Phi töôûng phi phi töôûng xöù, quyeát ñònh ñaõ lìa nhieãm cuûa Thöùc voâ bieân xöù,

maø ñòa treân thì khoâng nhaát ñònh. Trong ñoù neáu chöa lìa nhieãm cuûa Voâ sôû höõu xöù, thì luùc aáy maïng chung sinh ñeán Voâ sôû höõu xöù. Neáu döïa vaøo Ñònh Vò chí, cho ñeán Voâ sôû höõu xöù, tuøy theo moät nôi lìa nhieãm cuûa Voâ sôû höõu xöù, chöa lìa nhieãm cuûa ñòa treân, thì luùc aáy maïng chung sinh ñeán Phi töôûng phi phi töôûng xöù.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 161 192

Neáu vaãn döïa vaøo chín ñòa tröôùc, tuøy theo moät nôi lìa nhieãm cuûa Phi töôûng phi phi töôûng xöù, thì luùc aáy maïng chung khoâng coù nôi sinh ñeán. Döïa vaøo nghóa lyù naøy neân bieát cuõng coù ñaït ñöôïc hai-ñaït ñöôïc ba, cho ñeán ñaït ñöôïc baûy. Ngaên chaën cuõng nhö vaäy, lyù leõ traû lôøi khoâng coù gì khaùc nhau cho neân khoâng noùi ñaày ñuû. Hoûi: Neáu ñaït ñöôïc taâm thieän cuûa coõi Duïc chöù khoâng phaûi laø Tónh löï thöù nhaát, taïi sao trong naøy khoâng hoûi, thì luùc aáy maïng chung sinh veà nôi naøo? Coù ngöôøi noùi: Cuõng caàn phaûi noùi (Neáu ñaït ñöôïc taâm thieän cuûa coõi Duïc chöù khoâng phaûi laø Tónh löï thöù nhaát, thì luùc aáy maïng chung sinh veà nôi naøo? Ñaùp: Hoaëc laø coõi Duïc, hoaëc laø coõi Phaïm Theá, cho ñeán hoaëc laø Phi töôûng phi phi töôûng xöù, hoaëc laø khoâng coù nôi choán. Ñoù laø hieän tieàn ñaït ñöôïc taâm thieän cuûa coõi Duïc chöù khoâng phaûi laø Tónh löï thöù nhaát, luùc aáy quyeát ñònh ôû coõi Duïc, maø lìa nhieãm thì khoâng nhaát ñònh, nghóa laø luùc aáy neáu chöa lìa nhieãm cuûa coõi Duïc, thì maïng chung sinh trôû laïi coõi Duïc. Neáu döïa vaøo Ñònh Vò chí lìa nhieãm cuûa coõi Duïc, cuoái cuøng laø ñaïo giaûi thoaùt, vaø sau ñoù khoâng tieán vaøo Tónh löï thöù nhaát, chöa lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù nhaát, thì luùc aáy maïng chung sinh ñeán coõi Phaïm Theá. Ngay nôi aáy neáu döïa vaøo Ñònh Vò chí, lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù nhaát, chöa lìa nhieãm cuûa ñòa treân, thì luùc aáy maïng chung sinh ñeán coõi Cöïc Quang Tònh. Cho ñeán neáu döïa vaøo Ñònh Vò chí, lìa nhieãm cuûa Voâ sôû höõu xöù, chöa lìa nhieãm cuûa ñòa treân, thì luùc aáy maïng chung sinh ñeán Phi töôûng phi phi töôûng xöù. Neáu döïa vaøo Ñònh Vò chí, lìa nhieãm cuûa Phi töôûng phi phi töôûng, thì luùc aáy maïng chung khoâng coù nôi sinh ñeán.) Neân ñöa ra caùch noùi naøy, maø khoâng noùi ñeán thì neân bieát laø nghóa naøy coù khaùc. Coù ngöôøi noùi: Khoâng caàn phaûi hoûi-ñaùp veà coõi Duïc, bôûi vì ñaây laø Ñònh Uaån, chuû yeáu hoûi-ñaùp veà Ñònh vaø quaû cuûa Ñònh, coõi Duïc khoâng phaûi laø Ñònh-khoâng phaûi laø quaû cuûa Ñònh, vì theá cho neân khoâng noùi ñeán. Hoûi: Ñaït ñöôïc Tónh löï thöù nhaát chöù khoâng phaûi laø Tónh löï thöù hai..., luùc aáy maïng chung cuõng sinh vaøo coõi Duïc..., taïi sao trong naøy khoâng noùi? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Cuõng caàn phaûi noùi luùc aáy sinh vaøo taát caû caùc ñòa döôùi, maø khoâng noùi ñeán thì neân bieát laø nghóa naøy coù khaùc. Coù ngöôøi noùi: Ñaây laø Ñònh Uaån, chuû yeáu hieån baøy veà sinh vaøo ñòa cuûa Ñònh, neáu noùi sinh vaøo ñòa döôùi thì coù loãi sinh vaøo coõi Duïc laø ñòa khoâng phaûi Ñònh, vì theá cho neân khoâng noùi.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 161 193

Coù ngöôøi noùi: Trong naøy noùi veà ngöôøi ñaït ñöôïc caùc Ñònh maø cheát roài sinh ra, nhöõng ngöôøi sinh vaøo ñòa döôùi thì lui suït rôøi boû caùc Ñònh, vì vaäy

khoâng noùi ñeán. Hoûi: Nhöõng ngöôøi sinh vaøo ñòa treân, vaøo luùc maïng chung cuõng rôøi boû caùc Ñònh, taïi sao laïi noùi ñeán? Ñaùp: Nhöõng ngöôøi sinh vaøo ñòa treân, tuy coù söï rôøi boû maø vaãn goïi laø thaéng tieán, huoáng laø coù söï ñaït ñöôïc hay sao? Nhöõng ngöôøi sinh vaøo ñòa döôùi, tuy coù söï ñaït ñöôïc maø vaãn goïi laø lui suït, huoáng laø coù söï rôøi boû hay sao? Ñaây laø Ñònh Uaån, chuû yeáu hieån baøy veà thaéng tieán, vì theá cho neân khoâng noùi ñeán. Hoûi: Trong kinh chæ noùi döïa vaøo Tónh löï thöù nhaát cho ñeán Voâ sôû höõu xöù coù theå tröø heát caùc laäu, vì sao bieát laø coù döïa vaøo Ñònh Vò chí vaø Tónh löï trung gian tröø heát caùc laäu? Ñaùp: Ñöùc Theá Toân noùi coù ba Tam-ma-ñòa coù theå tröø heát caùc laäu, ñoù laø coù Taàm-coù Töù, khoâng coù Taàm-chæ coù Töù, khoâng coù Taàm-khoâng coù Töù. Kinh khaùc laïi noùi: “Tónh löï thöù nhaát goïi laø coù Taàm-coù Töù, Tónh löï thöù hai trôû leân goïi laø khoâng coù Taàm-khoâng coù Töù.” Neáu khoâng coù Tónh löï trung gian thì laïi noùi loaïi naøo goïi laø khoâng coù Taàm-chæ coù Töù? Vì vaäy bieát laø coù döïa vaøo Tónh löï trung gian tröø heát caùc laäu. Laïi trong kinh noùi: “Ñöùc Phaät baûo vôùi Tyø kheo: Ta khoâng noùi laø chæ döïa vaøo coù Taàm-coù Töù, Ly sinh hyû laïc, Tónh löï thöù nhaát, truù ñaày ñuû..., lìa boû phaùp aùc baát thieän cuûa coõi Duïc coù theå tröø heát caùc laäu, nhöng do Tueä-Kieán cuõng coù theå tröø heát caùc laäu.” Kinh naøy laø noùi roõ coù döïa vaøo Ñònh Vò chí ñeå tröø heát caùc laäu. Vaû laïi, Thaùnh giaû chöa lìa nhieãm coõi Duïc, chöa ñaït ñöôïc Tónh löï maø thaáy roõ Thaùnh ñeá, neáu khoâng coù Ñònh Vò chí thì döïa vaøo ñaâu maø coù theå khôûi leân Thaùnh ñaïo vónh vieãn ñoaïn tröø caùc laäu? Vì vaäy cho neân bieát laø coù döïa vaøo Ñònh Vò chí ñeå tröø heát caùc laäu. Hoûi: Sao khoâng noùi chính laø Tónh löï thöù nhaát... coù theå tröø heát caùc laäu maø noùi laø döïa vaøo? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Tónh löï coù ngöôøi tröôùc ñoù ñaõ töøng ñaït ñöôïc, neáu Ñöùc Theá Toân noùi Tónh löï thöù nhaát... coù theå tröø heát caùc laäu, thì ngöôøi khoâng bieát gì seõ cho raèng ñaït ñöôïc Tónh löï ñeàu ñaõ tröø heát caùc laäu. Vì theá cho neân Ñöùc Phaät noùi döïa vaøo Tónh löï..., khôûi leân ñaïo voâ laäu môùi coù theå tröø heát caùc laäu. Coù ngöôøi noùi: Caùc Ñònh chæ laø Xa-ma-tha, caàn phaûi laø Tyø-baùt-xaù- na thì môùi coù theå tröø heát caùc laäu, cho neân noùi laø döïa vaøo Ñònh thuaän theo

caàn phaûi phaùt khôûi Tueä. Coù ngöôøi noùi: Caùc Ñònh phaàn nhieàu laø ñaõ töøng ñaït ñöôïc, ñöøng coù löu luyeán giöõ laáy khoâng muoán tieán tu, cho neân noùi laø döïa vaøo Ñònh tieán leân caàu ñaïo thuø thaéng khoâng neân sinh taâm chaáp tröôùc. Hoûi: Nhö trong kinh noùi: “Phi töôûng phi phi töôûng xöù ñi cuøng vôùi tu Nieäm ñaúng giaùc chi.” Kinh khaùc laïi noùi: “Cho ñeán Töôûng Ñònh coù theå ñích thöïc thoâng ñaït, coù theå phaân roõ thaùnh chæ.” Kinh tröôùc cuõng noùi “Döïa vaøo Tónh löï thöù nhaát cho ñeán Voâ sôû höõu xöù, coù theå tröø heát caùc laäu.” Hai caùch noùi nhö vaäy khoâng phaûi laø traùi ngöôïc nhau hay sao? Ñaùp: Kinh thöù nhaát noùi laø coù theå daãn daét phaùt khôûi, hai kinh sau noùi töùc laø döïa vaøo kinh aáy. Vaû laïi, kinh thöù nhaát noùi ñeán phöông tieän, hai kinh sau noùi ñeán thaønh töïu ñaày ñuû. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì taïi sao noùi laø ñi cuøng? Ñaùp:

Thanh ñi cuøng(caâu) cuõng chuyeån ñoái vôùi nghóa tröôùc-sau. Nhö Ñöùc Theá Toân noùi: “Vua Maïn-ñaø-ña khôûi leân Töôûng naøy ñi cuøng thì laäp töùc ñoïa laïc.” Kinh khaùc laïi noùi: “Khôûi leân Töôûng naøy ñi cuøng, caùc höõu tình aáy laäp töùc cheát ñi.” Nhöõng kinh naøy ñeàu laø tröôùc-sau maø noùi Thanh ñi cuøng, tu Nieäm ñaúng giaùc chi neân bieát cuõng nhö vaäy. Hoûi: Neáu phaùp laø Tónh löï thöù nhaát laøm nhaân, thì phaùp aáy laø quaû cuûa Tónh löï thöù nhaát chaêng? Giaû söû phaùp laø quaû cuûa Tónh löï thöù nhaát, thì phaùp aáy khoâng coù nhaân cuûa Tónh löï thöù nhaát chaêng? Ñaùp: Caùc phaùp laø Tónh löï thöù nhaát laøm nhaân, phaùp aáy laø quaû cuûa Tónh löï thöù nhaát. Coù phaùp laø quaû cuûa Tónh löï thöù nhaát, maø phaùp aáy khoâng phaûi laø Tónh löï thöù nhaát laøm nhaân, ñoù laø ñoaïn Kieát cuûa ba coõi, vaø quaû cuûa Tónh löï thöù nhaát. Phaåm taâm Thoâng quaû cuûa coõi Duïc, cho ñeán Tónh löï thöù tö cuõng caàn phaûi ñöa ra caùch hoûi-ñaùp naøy, ñoái vôùi Ñònh Voâ saéc chæ caàn noùi ñeán ñoaïn Kieát. Hoûi: Nhöõng ngöôøi rôøi boû taâm cuûa ñòa Tónh löï thöù nhaát, ñaït ñöôïc taâm cuûa ñòa Tónh löï thöù hai, ñeàu dieät maát taâm cuûa ñòa Tónh löï thöù nhaát, khôûi leân taâm cuûa ñòa Tónh löï thöù hai chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: Caâu thöù nhaát, ñoù laø döïa vaøo Ñònh Vò chí, hoaëc laø Tónh löï trung gian, hoaëc laø Caän phaàn Tónh löï thöù hai, lìa nhieãm cuûa coõi Phaïm Theá, khoâng tieán vaøo ñòa Caên baûn, luùc baáy giôø rôøi boû taâm nhieãm oâ cuûa ñòa Tónh löï thöù nhaát, ñaït ñöôïc taâm khoâng nhieãm oâ cuûa ñòa Tónh löï thöù hai, maø khoâng phaûi laø taâm kia dieät maát-taâm naøy khôûi leân. Caâu thöù hai, ñoù laø khoâng phaûi luùc lìa nhieãm theo thöù töï tieán vaøo Ñònh.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 157

Caâu thöù ba, ñoù laø luùc töø Tónh löï thöù nhaát cheát ñi, sinh vaøo Tónh löï thöù hai. Caâu thöù tö, ñoù laø tröø ra nhöõng töôùng tröôùc. Hoûi: Nhöõng ngöôøi rôøi boû taâm cuûa ñòa Tónh löï thöù hai, ñaït ñöôïc taâm cuûa ñòa Tónh löï thöù nhaát, ñeàu dieät maát taâm cuûa ñòa Tónh löï thöù hai, khôûi leân taâm cuûa ñòa Tónh löï thöù nhaát chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: Caâu thöù nhaát, ñoù laø luùc khôûi leân Trieàn cuûa coõi Duïc maø lui suït Tónh löï thöù hai. Caâu thöù hai, ñoù laø luùc tieán vaøo Ñònh theo thöù töï ngöôïc laïi. Caâu thöù ba, ñoù laø luùc sinh ra. Caâu thöù tö, ñoù laø tröø ra nhöõng töôùng tröôùc. Hoûi: Nhöõng ngöôøi rôøi boû phieàn naõo cuûa ñòa Tónh löï thöù nhaát, luùc aáy ñaït ñöôïc phaùp thieän cuûa ñòa Tónh löï thöù hai chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: Caâu thöù nhaát, ñoù laø döïa vaøo Ñònh Vò chí, hoaëc laø Tónh löï thöù nhaát, Tónh löï trung gian, tieán vaøo Kieán ñaïo trong boán taâm. Caâu thöù hai, ñoù laø luùc döïa vaøo Tónh löï thöù hai-thöù ba-thöù tö tieán vaøo Kieán ñaïo, vaø luùc Thaùnh giaû lìa nhieãm cuûa baûy ñòa treân. Caâu thöù ba, ñoù laø luùc lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù nhaát. Caâu thöù tö, ñoù laø tröø ra nhöõng töôùng tröôùc. Hoûi: Nhöõng ngöôøi rôøi boû coâng ñöùc cuûa ñòa Tónh löï thöù hai, luùc aáy mang laáy phieàn naõo cuûa ñòa Tónh löï thöù nhaát chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: Caâu thöù nhaát, ñoù laø luùc lui suït ñoái trò cuûa ñòa treân, vaø coâng ñöùc cuûa ñòa treân maø ñòa Tónh löï thöù hai ñaõ tu. Caâu thöù hai, ñoù laø luùc ôû ñòa treân cheát

ñi, sinh vaøo coõi Duïc vaø coõi Phaïm Theá. Caâu thöù ba, ñoù laø luùc ôû coõi Cöïc Quang Tònh cheát ñi, sinh vaøo coõi Duïc vaø coõi Phaïm Theá, vaø luùc khôûi leân phieàn naõo cuûa ñòa döôùi maø lui suït Tónh löï thöù hai. Caâu thöù tö, ñoù laø tröø ra nhöõng töôùng tröôùc. Ñoái vôùi nhöõng Ñònh khaùc, tuøy theo söï thích hôïp cuõng caàn phaûi ñöa ra caùch hoûi-ñaùp naøy ñeå phaân bieät.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.